

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 083 31/99 - 4017
Signatura: vh4ks101

Oblastní pracoviště č. 8
Okresní pracoviště Liberec

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Základní umělecká škola Český Dub ul. Řídícího Škody 162/III, 463 43 Český Dub
IZO:	102 000 859
Ředitel(ka) školy/zařízení:	Josef Pífl
Zřizovatel:	město Český Dub
Příslušný školský úřad:	ŠÚ v Liberci
Termín inspekce:	18. - 20. ledna 1999
Inspektoři:	Jan Svoboda PaedDr. Jana Langerová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy dle 138 a, zákona 258/96 Sb., výroční zpráva školy za škol. rok 1997/98, hospitační záznamy, výtvarné práce žáků, rozhovor se starostou města Český Dub.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Základní umělecká škola v Českém Dubu se svými pobočkami v Osečné, Hodkovicích a Příšovicích má celkem 195 žáků v hudebním (HO) a výtvarném oboru (VO). Každým školním rokem je do školy přijímáno průměrně 15 žáků do hudebního a 15 žáků do výtvarného oboru. Vlastní výuka probíhá formou individuálního a kolektivního vyučování.

Vedení školy nemá písemně zpracován roční ani jiný rámcový plán výchovně vzdělávacího procesu, ani přehled plánovaných akcí pro příslušný školní rok.

Ředitel školy výchovně vzdělávací činnost neplánuje. Škola pracuje podle určitého zaběhnutého mechanismu. Inspekce proto hodnotí tuto oblast jako podprůměrnou.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitelem školy školy je od 1.9.1990 (tj. datum vzniku školy z bývalé pobočky ZUŠ Liberec) p. Josef Pífl, který má na konzervatoři ukončeno středoškolské vzdělání (bez absolutoria)..

Kompetence dalších pracovníků školy nejsou jasně stanoveny. ČŠI nebyl předložen organizační ani jiný vnitřní řád školy. Vzhledem k velikosti školy nejsou stanoveny předmětové komise ani jiné metodické orgány.

Organizační struktura školy je velice jednoduchá a je dána systémem průběžného osobního kontaktu mezi vedením, pracovníky a žáky školy.

Organizační strukturu školy lze hodnotit jako spíše podprůměrnou.

2.2 Personální struktura

Na škole pracuje celkem 8 učitelů - všichni ve stálém pracovním poměru, jeden důchodce. Velmi příznivá je věková struktura pedagogického sboru (věkový průměr cca 37 let). Kromě důchodkyně [REDAKCE], která vyučuje na pobočce v Příšovicích, se věk učitelů ZUŠ pohybuje od 24 do 42 let.

Poněkud méně příznivá je kvalifikační struktura učitelů. Plnou kvalifikaci tj. odbornou i pedagogickou způsobilost mají tři učitelé, pouze odbornou způsobilost 3 učitelé, pedagogickou způsobilost 1 a bez kvalifikace 1 učitel.

Inspekce považuje personální strukturu za průměrnou - běžnou úroveň s tím, že je třeba hledat cesty ke zlepšení kvalifikační struktury pedagogického sboru.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Pro sledování účinnosti výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy nebyl ČŠI předložen písemně vypracovaný plán kontrolní činnosti.

Pro hodnocení pedagogů nemá ředitel školy stanovena kritéria, využívá podkladů získaných z namátkových hospitací, sledováním výkonů žáků jednotlivých vyučujících na přehrávkách, koncertech a na výstavách žáků výtvarného oboru. Hodnocení učitelů pomocí nenárokových složek platu je prováděno diferencovaně.

Pro hodnocení vyučovacích výsledků žáků je využíván běžný klasifikační řád.

Systém kontrol není zpracován, je nahodilý a pracovníci školy jsou hodnoceni nesystémově. Kontrolní systém školy ČŠI hodnotí jako spíše podprůměrný.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je založen na osobním kontaktu ředitele školy s jednotlivými pracovníky (včetně pedagogů na pobočkách). Mimo konání pravidelných pedagogických rad je vlastní předávání aktuálních informací poměrně obtížné a je zajištěno pouze v nutných případech.

Vnější informační systém ve vztahu k rodičům využívá především žákovských knížek. Rodiče se mohou zúčastňovat výuky svého dítěte, mohou navštěvovat třídní přehrávky, veřejné koncerty a výstavy. Dvakrát do roka organizuje škola třídní schůzky. Pro nezájem ze strany rodičů nemá ZUŠ ustanoveno SRPŠ ani Radu školy.

Oblast informačního systému lze hodnotit jako spíše podprůměrnou.

5 Vedení povinné dokumentace

Na škole je vedena téměř veškerá povinná dokumentace pro ZUŠ dle §38 a, zákona 258/1996 Sb., na předepsaných tiskopisech. Její úroveň a přehlednost uspořádání je velice nízká. Ředitel tuto skutečnost zdůvodňuje tím, že nemá pro administrativní činnost potřebné prostorové podmínky (viz. odstavec 8). Škola nemá zpracován vlastní školní řád a nejsou vedeny zápisy z jednání pedagogické rady.

Nedostatečnou úroveň má však i některá dokumentace vedená učiteli. Jedná se zejména o třídní knihy včetně kmenových výkazů. U některých třídních knih hudebního oboru a to jak pro individuální i kolektivní vyučování chybí označení školního roku, u značné části žáků není zaznamenána úhrada školného za I. pololetí škol. roku 1998/99. V některých kmenových výkazech (obal pro třídní knihu) chybí seznamy žáků, pořadová čísla, věk, ročník.

Třídní knihy výtvarného oboru (skupiny vyučované [redacted]) jsou průběžně vedeny, zápisy odpovídají předloženému tematickému plánu a také případné absence žáků jsou zapisovány.

Předepsaná dokumentace je vedena částečně, její úroveň hodnotí inspekce jako spíše podprůměrnou.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Na ZUŠ je realizován učební program podle vyhlášky č. 292/1991 Sb., učební plány byly vydány MŠMT ČR dne 26. června 1995, čj. 18 418/1995 - 25, s účinností od 1. září 1995.

pro hudební obor č. 1a, 1b, 2a, 2b, 3, 5a, 5b, 6, 8, 10,

pro výtvarný obor č. 30 a 31

V rozporu s učebními plány jsou naplňovány některé skupiny v předmětu hudební nauka ([redacted]) - např. 1. ročník - zapsáni 3 žáci + 1 dopsán tužkou

3. ročník - zapsáno 5 žáků.

Předepsaný počet žáků podle učebních plánů v uvedeném předmětu je 10 - 20. Navíc ve všech ročnících hudební nauky, která je v HO povinným předmětem, je zapsáno celkem 21 žáků

Ve výtvarném oboru jsou počty žáků v jednotlivých skupinách v souladu s učebními plány, jejich rozdělení je však nerovnoměrné (počet žáků vyučovaných ve skupině na pobočce v Osečné - 22 žáků, skupiny v Českém Dubu jsou po 12 žácích). Zařazování žáků do příslušných ročníků školy nerespektuje věk dítěte. Po upozornění na tuto skutečnost bylo zařazení žáků opraveno. Na pobočce v Osečné je vyučováno 10 dětí předškolního věku, což je v rozporu s učebním plánem č. 30, kde je stanovena dolní hranice 7 let..

Inspekce konstatuje, že učební plány nejsou zcela plněny v předmětu „přípravná výtvarná výchova“ (jsou vyučováni žáci mladší 6 let) a v předmětu „hudební nauka“ (počty žáků ve skupinách pod stanoveným limitem). V ostatních předmětech jsou učební plány plněny, nabídka individuálních programů a aktivit je v souladu s potřebami a požadavky rodičů i s možnostmi školy.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Prostředky přidělené škole jsou využívány v rámci současných podmínek. Protože škola nemá zatím vlastní prostory, jsou učebny vybaveny pouze nutným inventářem včetně učebních pomůcek. To se týká i nákladů na provoz školy. Proto tento bod inspekční zprávy bude možno lépe zhodnotit po přestěhování školy do vlastního objektu.

Príspevek od rodičů (tzv. školné) je vybírán ve výši od 100.- ve VO do 176.- Kč v HO za měsíc a je používán na částečné krytí mzdových nákladů učitelů (odvody z mezd).

Inspekci nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených za státního rozpočtu.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Materiálně technické, zejména prostorové podmínky pro činnost jednotlivých oborů školy nejsou vhodné. Část ZUŠ (ředitelství a individuální výuka hudebního oboru) je umístěna v montované budově společně se speciálními třídami místní ZŠ. toto umístění ZUŠ nepovažuje inspekce, vedení školy i zřizovatel za vhodné. Výtvarný obor a kolektivní předměty hudebního oboru využívají učebny uvolněné budovy ZŠ (1.-5.r.), kam by se - podle vyjádření p. starosty MÚ mohla v dohledné době přestěhovat celá ZUŠ. Tím by se situace ZUŠ podstatně zlepšila. V dlouhodobém výhledu města je řešeno definitivní umístění ZUŠ do nově upravovaných prostor kulturního centra města. Rychlost realizace tohoto projektu je však závislá na výši investičních prostředků, které se podaří pro tuto akci získat.

Výuka na pobočkách probíhá na jednotlivých ZŠ. I když toto spojení není ideální (např. v době inspekce na pobočce v Hodkovicích byl na chodbách ZŠ v odpoledních hodinách poměrně značný hluk, rušící vyučování), nevidí inspekce žádné lepší reálné řešení.

Učebny pro individuální vyučování hudebního oboru v České Dubu mají základní vybavení. V každé učebně je k dispozici pianino. Škola má k dispozici PC jak pro připravované administrativní činnosti, tak pro využívání výukových programů.

Učebny v bývalé ZŠ (1.-5.), kde probíhá výuka HN a VO jsou dostatečně velké a světlé. Učebna HN je však vybavena pouze základními učebními pomůckami (pianinem a rytmickým instrumentářem) a zatím není využíván dostatečný prostor např. pro pohybové hry.

Stávající prostorové podmínky výtvarného oboru na ZŠ v Českém Dubu umožňují základní výtvarné činnosti. Prostředí samostatné třídy je vhodné - avšak poněkud neosobní a je šatnou i skladem výtvarného materiálu. Oboru chybí příruční knihovna i archiv výtvarných prací žáků.

Na pobočce v ZŠ Osečná jsou prostorové podmínky výuky výtvarného oboru rovněž méně vhodné. Určená třída celé dopoledne slouží jako kmenová třída ZŠ. Pomůcky a všechen materiál se tedy musí dovážet (pro 22 žáků smíšené skupiny MŠ a ZŠ), výuka musí být nutně diferencována a tím je i náročnější i na spotřebu výtvarného materiálu.

Materiálně technické podmínky školy hodnotí ČŠI spíše podprůměrně.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Vzhledem k rozdílnosti podmínek na jednotlivých pracovištích ZUŠ (výuka probíhá na pěti různých pracovištích) jsou i psychohygienické podmínky rozdílné. Ve všech

učebnách byly dobré světelné i tepelné podmínky. V hlavní budově ZUŠ je největším problémem zvuková izolace mezi jednotlivými učebnami a vzájemné rušení provozu speciálních tříd ZŠ a učeben ZUŠ v době, kdy provoz obou zařízení probíhá současně. Tento problém je zřizovatelem řešen a inspekce předpokládá v tomto směru výrazné zlepšení.

Inspekce považuje psychohygienické podmínky výuky za průměrné - na běžné úrovni.

10 Hodnocení personálních podmínek

V době inspekce vyučovali všichni učitelé podle platného rozvrhu hodin.

Vyučující pí [REDAKCE] je absolventkou výtvarného oboru ZUŠ v Liberci a Střední průmyslové školy textilní v Brně, kde vystudovala odborné zaměření „textilní výtvarnictví“. V ZUŠ učí na výtvarném oboru (Český Dub a na pobočce v Osečné), hudební nauku, hru na klavír, elektrofonické nástroje (varhany) a zpěv. Svoji odbornost si doplňuje soukromým studiem zpěvu. Podle názoru inspekce je perspektivní.

Další vyučující [REDAKCE] jsou kvalifikovaní, mají již dostatečnou pedagogickou praxi a tvoří tak určitou oporu hudebního oboru. Určitým problémem u [REDAKCE] je však komplikované dojíždění z Jablonce nad Nisou.

Vyučující [REDAKCE] má sedmiletou pedagogickou praxi a je v současné době jedinou klavíristkou na škole, která je schopna zajistit klavírní doprovody při veřejných vystoupeních žáků školy. Nemá však potřebnou odbornou ani pedagogickou způsobilost, což může ovlivnit možnost jejího dalšího působení na škole. Vzhledem ke každodennímu dojíždění z Liberce ji inspekce nepovažuje pro školu za příliš perspektivní.

Vyučující [REDAKCE] zajišťují výuku v omezeném rozsahu (pí [REDAKCE] 6 hod. VO na pobočce v Hodkovicích a pí [REDAKCE] 2 hod. hra na klavír). Důchodkyně [REDAKCE] zajišťuje výuku hry na klavír na nově vzniklé pobočce v Příšovicích. Její pedagogická práce je sice kvalitní, ale pro ZUŠ Český Dub málo přínosná, protože obec Příšovice má přirozenou spádovost k Turnovu. Je proto pouze otázkou času, kdy dojde k dohodě mezi školskými úřady a k převedení pobočky pod ZUŠ Turnov.

Inspekce hodnotí personální podmínky výuky jako průměrné - běžnou úroveň.

11 Plnění učebních osnov

Učební osnovy jsou v hudebním oboru plněny u většiny žáků pouze částečně. Hlavní důvod vidí inspekce v omezeném výběru talentovaných žáků i v postavení výuky na ZUŠ, která je chápána mnohými rodiči spíše jako určitá nezávazná účast dětí v zájmovém kroužku.

Učební osnovy výtvarného oboru jsou plněny, paní učitelka však nemá pro výtvarný obor učební plány ani osnovy a z hlediska obsahu pracuje intuitivně.

Inspekce hodnotí plnění učebních osnov jako spíše podprůměrné.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekce bylo provedeno celkem 10 hospitací, z toho 8 v HO a 2 ve VO. Hospitováno bylo u učitelů [redacted] (2x VO - kresba, dekorativní činnost a 2x HO - PHV a HN), [redacted] (2x hra na klavír), [redacted] (hra na zobcovou flétnu), [redacted] (hra na zobcovou flétnu a na kytaru) a [redacted] (hra na klavír).

V hodině **hudební nauky** 1. ročníku byli v třídní knize zapsáni 4 žáci (z tohoto počtu jeden byl zapsán pouze tužkou). V průběhu hodiny byl psán test, který obsahoval 19 otázek z hudební teorie. Otázky určené k testování byly příliš těžké pro žáky tohoto ročníku (tj. žáky 2. a 3. třídy ZŠ). Při kontrole dokumentace ostatních kolektivních třídních knih určených pro hudební nauku bylo zjištěno, že tytéž testy (ve stejném znění) byly zadány i ostatním ročníkům.

V hodině **PHV** bylo přítomno 8 žáků z 9 zapsaných. Výuka probíhala ve stejné učebně jako výuka HN. Učebna je dostatečně prostorná a umožňovala by zařazení pohybových her, které by mohly více zpestřit výuku. Hlavní problém vidí inspekce v nepromyšlené metodice výuky, která se projevuje ve stavbě hodiny. Vlastní vyučování bylo narušováno pozdními příchody žáků a jejich průběžnou nekázní, kterou nebyla pí učitelka schopna zvládnout.

V **individuální nástrojové výuce** hudebního oboru byla jako spíše nadprůměrná hodnocena výuka [redacted] (hra na zob. flétnu) a [redacted] (hra na kytaru), u ostatních učitelů byla sledovaná výuka hodnocena na běžné úrovni. Z kladů lze uvést poměrně dobrou úroveň metodiky, důslednost v kontrole uložených úkolů. Rezervy inspekce vidí zejména v jednostranně zaměřeném studijním materiálu, menšímu podílu názornosti a zejména v pomalejšímu postupu, který je zřetelný zejména u žáků vyšších ročníků. Tam také dochází k výraznějším rozdílům mezi požadavky osnov a reálnou úrovní žáků.

Výuka **výtvarného oboru** skupiny 7 dětí z 12 zapsaných byla motivována „Podmořským světem“. Na tabuli byly vypsány jednotlivé realizační kroky kombinované techniky. Bylo znatelné, že vyučující nemá dostatečné metodické zkušenosti s výukou (na ZUŠ učí od září 1998). Hodina však byla pečlivě připravena a žáci pracovali soustředěně a s chutí.

Jako motivaci pro vyučovací předmět dekorativní činnosti při druhé hospitované skupině (na pobočce v Osečné) vyučující zvolila „Loutkové divadlo“. V průběhu tříhodinové lekce nebyly výtvarné práce (plošné loutky) zcela dokončeny. Hodina byla opět velice pečlivě připravena a vzhledem k věkovému složení třídy (žáci MŠ a ZŠ) bylo i metodické vedení složitější.

Celkové hodnocení provedených hospitací:

počet	stupeň	legenda
2	3	Spíše nadprůměrný - dílčí pozitiva nad běžnou úroveň
4	4	Průměrný - běžná úroveň - pozitiva a negativa zhruba v rovnováze
3	5	Spíše podprůměrný - citelná slabá místa, nutná zvýšená pozornost

Ve sledovaných hodinách hodnotí inspekce kvalitu vyučování jako průměrnou - běžná úroveň a doporučuje řediteli školy projednat s [redacted] její další pedagogické vzdělávání s možností hospitací u zkušených učitelů na ZUŠ v Liberci.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Výsledky vyučování v hudebním oboru jsou prezentovány velmi omezeně a to výhradně na vystoupeních v místech působení školy. Žáci se zúčastňují soutěží ZUŠ pouze výjimečně (např. v letošním školním roce vedení ZUŠ s účastí žáků v soutěži nepočítá). Podobné výsledky má škola v úspěšnosti přípravy žáků ke studiu na uměleckých školách.

Výtvarný obor školy nemá zřízen archiv výtvarných prací žáků. Dokončené práce z letošního školního roku jsou složeny v krabici a na konci roku jsou žákům rozdány. Úroveň těchto prací potvrzuje malé využívání současných metodických postupů výuky prostřednictvím výtvarných řad a projektového učení.

Z hlediska výsledků vyučování hodnotí inspekce hudební obor jako spíše podprůměrný, výtvarný obor jako průměrný - běžná úroveň.

14 Výroční zpráva

Inspekci byla předložena výroční zpráva školy za školní rok 1997/98. Zpráva obsahuje všechny náležitosti uvedené v §17 e, zákona 139/95 Sb., je po formální stránce upravená a přehledná. Obsahuje hlavní údaje o činnosti školy a má poměrně dobrou vypovídací hodnotu.

Inspekce hodnotí úroveň výroční zprávy jako spíše nadprůměrnou.

15 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

V současné době si z učitelů nikdo nedoplňuje kvalifikaci dalším studiem. Učitel [redacted] se zúčastňuje prázdninových kurzů se zaměřením na interpretaci staré hudby. Inspekce doporučuje řediteli školy věnovat tomuto úkolu potřebnou pozornost u učitelů bez potřebné pedagogické způsobilosti

Inspekce chápe, že ředitel nemá dostatečně účinné nástroje k rychlému řešení a hodnotí tento úsek jeho činnosti jako průměrný - na běžné úrovni.

16 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Mimoškolní aktivity ZUŠ se omezují převážně na její spádovou oblast, včetně poboček. Veřejné koncerty školy jsou organizovány dvakrát v průběhu školního roku v Českém Dubě a jednou v Hodkovicích. V rámci těchto koncertů pořádá výtvarný obor výstavky žakovských prací.

Inspekce hodnotí současné aktivity školy jako spíše podprůměrné.

17 Hodnocení činnosti školských zařízení

ZUŠ nemá žádná další zařízení.

ZÁVĚRY

Škola plní své poslání v oblasti umělecké výchovy dětí a mládeže a přispívá k obohacení kulturního života ve spádové oblasti Českého Dubu. Chybí ji však konfrontace s dalšími ZUŠ alespoň v nejbližším okolí a to nevytváří nutnou motivaci jak pro žáky, tak i pro učitele ke zkvalitnění vlastní práce. Vzhledem i k některým zjištěným nedostatkům v řízení, hodnotí inspekce ZUŠ Český Dub jako spíše podprůměrnou.

Doporučení ČŠI:

1. Vypracovat alespoň roční plán výchovně vzdělávací činnosti s uvedením termínů a jmenovité odpovědnosti za plnění jednotlivých akcí školy.
2. Vypracovat organizační nebo vnitřní řád školy s uvedením povinností a práv pracovníků školy.
3. Vypracovat plán kontrolní činnosti (alespoň hospitační plán) a hodnotící kritéria pro pracovníky školy.
4. Po přestěhování do nových prostor efektivněji uspořádat systém toku vnitřních informací mezi vedením školy a ostatními pracovníky (včetně pracovníků na pobočkách).
5. Zajistit, aby všichni učitelé byli seznámeni s učebními plány pro obory, které vyučují a alespoň rámcově s dosud platnými učebními osnovami.

. razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Jan Svoboda v.r.

člen týmu Jana Langerová PaedDr. v.r.

V Jablonci nad Nisou dne 28. ledna 1999

Přílohy: Protokol

Inspekční zprávu jsem převzal dne 15. února 1999

razítko

Podpis ředitele školy Josef Pífl v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: město Český Dub	9. března 1999	083 83/99 - 4017
Školský úřad: v Liberci	9. března 1999	083 83/99 - 4017

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		bez připomínek